

ord for ord - rad for rad

Omtale: Sissel Jenseth. Foto er hentet fra boken.

Irene Nygårdsvik har skrevet boken "ord for ord - rad for rad". En bok som kan leses fra begge sider – og er både på norsk og engelsk. Irene tør være kjent for LandsBy-Livs lesere, som inspirator og foredragsholder. I 2011 snakket hun om raushetens økonomi for representantskapet i Camphill Landsbystiftelsen, omtalt i nr 28.

Boken "ord for ord - rad for rad" har to forsider – eller kanskje vi kan kalle det rettsiden og vrangen. Starter du fra rettsiden, får du straks oppleve:

strikking
en mulighet til å erfare gleden ved å skape
et kjært verktøy
når jeg trenger å tenke
kjenne
og være i noe
vanskelig

maske for maske
mot et
indre rom



hvor jeg slipper meg fri

rad for rad
ord for ord

Men åpner du boken fra vrangside – er det en annen verden du møter. Hvor det finnes en tvil på egen verdi, som også rommer tvilen på andres verdi. Her kreves noe – en innsats:

har jeg mot
til å møte
min egen bakside
hvor mine sår
har blitt skjult
og benektet

da far min døde
sa presten
det du er bevisst
kan du kontrollere
det du er ubevisst
kontrollerer deg

jeg holder meg fast i strikkepinnene
mens jeg kjenner på
smerten
som ligger i avstanden
mellom de som er nærmest

Denne inngangen til boken er symbolisert av en glassklokke med et grått nøste. Nøstet var en så stor floke at det tok henne tre år å nøste opp.

Irene er utdannet siviløkonom ved Norges Handelshøyskole i Bergen. Hun var i gang med en doktorgradsavhandling, da hun hoppet av studiet i 2005 og startet Spekulatoriet for å følge sin egen forskning innenfor økonomi og dialog.

– Jeg ble så trist av teoriene. Jeg kjedet meg. Jeg skulle forske på hvordan markedskommunikasjon skulle få folk til å kjøpe flere produkter. Jeg kjente at det vil jeg ikke, sier hun i radioprogrammet Ekko 18. mars i år.
– På Handelshøyskolen lærte vi at bedrifter drives for å maksimere avkastning på investert kapital. Det er en finanstereotisk skrivebords-formel som tjener børsen og finansielle investorer, men som er blitt til en normativ teori. Den farger hvordan vi i dag tenker om økonomi. Vi er sosialisert inn i en tankegang om at vi driver bedrifter for å tjene penger.





stol og teppe
framtidens etterspørsel

Irene har lenge arbeidet på en bok om økonomisk filosofi – som er mer menneskevennlig. Hun mener at det skapende mennesket er selve livsnerven i økonomien.

Men først måtte hun skrive en bok om strikking og skaperglede. For hun var så sint på den rådende økonomiske situasjonen og sugerørsøkonomene som sier at de har risikovillig kapital. Det er en kapital som fører til død, forklarer hun i radioprogrammet Ekko. Så hun måtte først roe seg ned gjennom strikkingen – rad for rad.

Skaperkraft er det drivstoffet både kunstnere og bedriftsledere er avhengig av, mener Irene. De er villige til å sette mye på spill, bare de får arbeide med det de tror på. Skaperkraften driver dem, ikke pengene. Og det er skapertrangen som gir retningen til realiseringen. Inntjeningen blir en bieffekt. Irene har intervjuet 70 kunstnere og bedriftseiere i sin forskning. Det de formidler står i sterk kontrast til den tradisjonelle økonomiske tenkningen.

- Å dyrke konkurransen får ofte vonde konsekvenser når den treffer det vanskeligste inne i oss, tvilen på egen verdi, som uunngåelig også fører med seg tvilen på andres verdi. Det er den største indre forurensingen i oss mennesker, og det skaper mye trøbbel i verden. Det må

byttes ut med utforskende læring, samt de tre viktigste livskvalitetene som er uløselig knyttet til hverandre: sannhet, frihet og kjærlighet, påpeker Irene.

I 2009 snakket Irene om "raushetens økonomi". Det var da et nytt begrep, men er siden blitt brukt av flere. Nå snakker hun om "verdighetens økonomi", som er mer treffende på det hun ønsker å formidle. Det handler blant annet om at økonomi i sitt grunnbegrep betyr husholdning. Når du skaper noe nytt, må du oppleve at det du har å komme med, har en reell verdi.

I forbindelse med intervjuene hun har gjort med kunstnere, ser hun hvordan de benytter en indre målestokk i sitt arbeide. De styres ikke av en ytre målestokk, men av den indre. Hvis vi bare har ytre mål på det vi skaper, reproduserer vi jo bare historien. Dagens utdanning legger altfor liten vekt på den indre målestokken, samtidig som hele samfunnet oversvømmes av ytre målestokker.

Boken "ord for ord - rad for rad" er utgitt på eget forlag og koster 290 kroner. Den kan bestilles hos Spekulatoriet, Søvikneset 23, 5251 Søreidgreid, eller per epost til irene@spekulatoriet.no. Les mer om Spekulatoriet på nettsiden: www.spekulatoriet.no.